

NETTWAREKDRUPEN PLATTDÜÜTSCH IN HOLSTEEN, 26. OKTOBER 2019, STADTHAUPTMANNSHOF MÖLLN

PLATTDÜÜTSCH IN KINNERGOORNS UN SCHOLEN

De Tosamenarbeit vun plattaffine Schoolmeester*schen un Optrecker*schen (Erzieher*innen) mit de Dregers vun de Scholen un Kinnergoorns kunn, wat Platt angeiht, beter funkschoneren. Faken verstaht de Dregers nich so recht, wo wichtig **Nedderdüütschünnerriicht** oder tominnst dat **Inbinnen vun Nedderdüütsch** in annere Fäckers is. Hier kunn en plattdüütschet Nettwarek dorbi ünnerstütten, de Dregers dorop hentowiesen, worüm Nedderdüütsch wichtig is. As ‘n godet Bispeel ut dat Rebeet vun Kinnergoorns worr dat Sprakenmodell vun ‘n ADS-Grenzfriedensbund in Sleswig nöömt. Dat süht in alle Kinnergoorns tominnst ene twete Spraak vör. Un dat kann denn Däänsch, Freesch oder Plattdüütsch ween.

Wenn Nedderdüütsch an Scholen nich ünnerriicht warrt, hett dat eenmal dormit to doon, dat dat keen Personal gifft. Man ok dormit, dat de Schoolmeester*schen för ‘t Ünnerriichten vun Nedderdüütsch keen Stünnen kriegt, afsehn vun de Modellscholen. Liekers is dat bannig wichtig, an Scholen Nedderdüütsch antobeden, wielsat de Kinner dor ‘n groten Deel vun ehr Daag tobringt. Dorför mutt Nedderdüütsch in de Scholen **verbindlich verankert** warrn. Un düt Inbinnen schall starker ween, as dat de in ‘n Grundsatz gode ni‘e Erlass „Niederdeutsch in der Schule“ un de Modellscholen mööglich maken doot.

Dat kann in Form vun **Spraakpaten** passeeren, de nich as Schoolmeester*schen oder Optrecker*sche (Erzieher*innen) utbillt ween mööt. Düsse Lüüd vun buten de School künnt liekers Plattdüütsch – vör allen Dingen as ‘n speelerisch Anbott – ünnerriichten. De pädagogischen Kenntnissen mööt eventuell nahalt warrn. Se maakt den Sprakünnerriicht rieker un intressanter mit Ideen un Anstött vun buten de School. Natürlich künnt de Sprakpaten utbillte Schoolmeester*schen oder Optrecker*schen nich ersetten. Aver se sünd en wichtige Ergänzen. Bi ‘t **Finnen un Utbillen** vun Sprakpaten kann en plattdüütschet Nettwarek ünnerstütten.

Lüüd, de ehrenamtlich in Scholen un Kinnergoorns arbeit, vertellt ümmer wedder, dat se nich noog Materialien hebbt. Hier kunn en **Onlineanbott** för ‘t Uttuschen oder Hoochladen vun Materialien helpen. Düsse Materialien sünd idealerwies **multimedial** un kunnen t. B. lütte Lektschonen anbeden, wat to lehren oder den Woortschatz grötter to maken.

Dormit Kinner ok **buten de School Kuntakt mit Platt** hebbt, is dat nödig, dat Platt ok ‘n Deel vun ehre Kommunikatschoon in ‘n Alldag is. Man ok op Plattformen as Youtube mutt dat präsent ween, op de de Kinner un jungen Lüüd veel Tiet tobringt. Ok schullen de Öllern för Platt wunnen warrn. Se künnt Platt in **Kursen vun de Erwachsenenbildung** lehren, de dör **Onlineeminare** ergänzt warrn künnt.

Op lange Sicht schull Nedderdüütsch en Abiturfack warrn, so as dat siet 2017 in Mekelnbörg-Vörpommern al is (un ok in 'n sleswig-holsteenschen Erlass över Nedderdüütsch in de School vun 2019 steiht jo wat vun en „geschlossenen Bildungsgang Niederdeutsch ... bis hin zur Hochschulreife“).

PLATTDÜÜTSCH IN 'N ALLDAG

Bannig wichtig is dat, Platt in Alldagssituatschonen sichtbor un sülvstverständlich to maken. Dorför kunn ene **professchonelle Werbeaktschoon** goot ween. De wöör denn vun ene Werbeagentur uttüfelt un hett en Strategie un wiest sik na buten mit en Corporate Design, dat weddertokennen is. Man dat giff ok annere Mööglichkeiten, Nedderdüütsch in de Öffentlichkeit sichtborer/hörborer to maken: to 'n Bispeel plattdüütsch **Spieskortn** oder **Supermarkten**, in de de Woren op Platt uttekent sünd, gaht in so en Richten. Henwiesen an Ladens, so as se dat hier un dor al giff, künnt dorop henwiesen, dat een hier Platt snacken kann. De rechtliche Grundlaag för Plattdüütsch op 't Amt giff dat vunwegen de Charta för Regional- un Minnerheitenspraken ja al.

Afsehn vun Oorts- laat sik ok **Stratenschiller** oder annere Henwiesen as Baad- un Parkordnungen op Platt anbringen. Hier kann en plattdüütschet Nettwerk anregen un Anstööt geven. Ok **Festivals** mit plattdüütsche Musik, Kunst un Verkoopsstänn, wo Platt snackt warrt, künnt de Spraak in ni'e Kontexten bringen. Blangen Kinnerbökers schull dat ok mehr **plattdüütsche Spelen** un Speeltüüg geven. In 'n Alldag is en godet Middel, Lüüd eenfach op Platt antospreken. Sodennig stellt sik ja fix rut, wat een verstahn warrt oder nich. Ok giff dat **Buttons**, de wiest, dat en sülvst Platt snacken will oder Plattdüütsch tominnst versteiht.

PLATTDÜÜTSCH IN DE MEDIEN

Dat schall in Radio un Fernsehen mehr Sendungen op Platt geven – t. B. ganze Daag, an de dat hele Programm op Platt is. Vör allen Dingen aver mutt Platt in de ni'en Medien präserter warrn un en mutt mehr plattdüütsch Bidrääg op Plattformen as Youtube finnen könen. Dat künnt t. B. **Tutorials** ween, man ok **Kort- oder Langfilms** oder ene plattdüütsche **Onlineserie**. Dat geev dat denn allens mit hoochdüütschen Ünnergittel, dat ok Lüüd, de blots Hoochdüütsch snackt, dat verstaht. Un, wenn 't goot löppt, warrt se motiveert, sik mit Plattdüütsch to befaten. Plattdüütsche Ünnergittel för hoochdüütsche Bidrääg kunn dat ok geven. To wünschen is ok ene zentrale **plattdüütsche Mediathek**, de plattdüütsche Bidrääg as Films, Videos, Höörspelen, Radiobidrääg usw. sammelt. Düsse Mediathek kunn een utbuen to ene Siet, de nich blots Medienbidrääg sammelt. De kunn ok plattdüütsch Veranstalten in Noorddüütschland – filtert na Region un Vermaak – opföhren: 'n **grote plattdüütsche Plattform mit Kalenner för Veranstalten**.